

KNJIGOVODSTVO PROIZVODNJE I PRODAJE PEKARSKIH PROIZVODA

B. PRODAJA PEKARSKIH PROIZVODA IZ MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA I IZ PRODAVNICE SOPSTVENIH PROIZVODA

Dokumentacija programskog paketa za knjigovodstvo CSYSTEMS™

COBA Systems

KAKO PEKARI, MLEKARI I OSTALI PROIZVODJAČI DA RADE FAKTURE ODNOSNO PDV RAČUNE ZA PRODAJU SVOJIH PROIZVODA KUPCIMA, A IZ RAČUNARSKOG PROGRAMA CSYSTEMS™ COBA Systems Software

Proizvođač hleba prodaje hleb preduzećima i radnjama iz svog MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA putem svakodnevnih sukcesivnih isporuka po dnevnim OTPREMNICAMA potpisanim od strane kupca da je robu primio, a na osnovu sklopljenog ugovora sa kupcem. Na kraju nedelje Proizvođač na osnovu podataka iz potpisanih otpremnica formira PDV RAČUN (FAKTURU) i dostavlja je kupcu.

Ako je ugovorom sa kupcem definisano:

1. Maloprodajna cena hleba (sa PDV = 8%)	20,00	Din/Kom
2. Na tu cenu proizvođač daje kupcu rabat 10%	2,00	Din/Kom
3. Vrednost hleba za kupca po jedinici mere	18,00	Din/Kom

Upotrebom programa za fakturisanje u programskom paketu CSYSTEMS, ova situacija se fakturiše na sledeći način:

Faktura se radi za objekat MAGACIN GOTOVIH PROIZVODA u kome se gotovi proizvodi vode po PLANSKOJ CENI (magacin se zadužuje i razdužuje po planskoj ceni) a isti ti proizvodi putem fakture proizvoda prodaju se po PROIZVOĐAČKOJ PRODAJNOJ CENI koja se propisuje zvaničnim CENOVNIKOM Proizvođača i nije zakonom ograničena. Ovde se prema tome radi o fakturi proizvoda:

1. Polazi se od proizvođačke prodajne cene koja je uvek bez poreza, (što znači: bez akcize, bez takse i bez PDV-a), i ona se propisuje zvaničnim i overenim CENOVNIKOM proizvođača, koji je jedini zakonom priznat dokument za utvrđivanje proizvođačke cene proizvoda, i stoga svaki proizvođač mora da ima ovakav cenovnik.

U našem primeru, u kome je zakonom fiksirana maloprodajna cena hleba, ta PROIZVOĐAČKA PRODAJNA CENA se mora sračunati i ona se dobija kada se propisana

(zakonom fiksirana) maloprodajna cena hleba umanju za iznos PDV-a koji se već sadrži u njoj:

PDV od 8% koji se sadrži u ceni
izračunava se preračunatom stopom:

$$\frac{8\% \times 100}{8\% + 100} = 7,4074\%$$

Iznos PDV je:

$$20,00 \times 7,4074\% = 1,48 \text{ din.}$$

PROIZVOĐAČKA PRODAJNA CENA PO CENOVNIKU
(To je cena bez PDV) iznosi:

$$\text{PPC} = 20,00 - 1,48 = 18,52 \text{ din.}$$

2. Sada se radi faktura gotovih proizvoda krajnjem kupcu i proizvod se prodaje i fakturiše na sledeći način:

1. kolicina x CENA PO CENOVNIKU..... 1kom x 18,52 = 18,52 din.
2. Rabat 10% sto iznosi..... 10% x 18,52 = 1,85 din.
3. Osnovica za PDV, je cena bez rabata... 18,52 - 1,85 = 16,67 din.
4. Obracunat PDV po stopi od 8% iznosi... 8% x 16,67 = 1,3336 din.
5. Cena sa obracunatim PDV iznosi..... 1,33 + 16,67 = 18,00 din.

i dobili smo tačno onu cenu za kupca, koju smo ugovorili, a na osnovu poznate maloprodajne cene hleba.

Slika 1

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1										
2				1a	1b	1	2	3	4	5
3	CENOVNIK			MPR CENA	PDV	CENA	RABAT	CENA	PDV	CENA
4				SA PDV	8%	BEZ PDV	10%	BEZ	8%	SA PDV
5				ZA KUPCA		cenovnik		RABATA		ZA TRGOVCA
6										
7	HLEB BELI 600 gr			20,00	1,48	18,52	1,85	16,67	1,33	18,00
8	HLEB BELI 600 gr			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	HLEB BELI 600 gr			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10	HLEB BELI 600 gr			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	HLEB BELI 600 gr			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	HLEB BELI 600 gr			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	HLEB BELI 600 gr			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	HLEB BELI 600 gr			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Na slici 1 prikazana je Excel tabela koja služi za izračunavanje Proizvođačke prodajne cene (cena bez PDV) kada je zakonom propisana i fiksirana maloprodajna cena. Fajl CENOVNIK_8.XLS startuje se iz Excel-a i u kolonu A red 7 (polje A7) upiše se naziv proizvoda, u polje D7 upiše se maloprodajna cena tog proizvoda. Sve ostalo program

izračuna sam po sistemu koji je objašnjen u tački 1. I tački 2. Naravno prethodno treba u polje E4 I u polje I4 upisati stopu PDV 8% ili 18% ili bilo koju drugu – u ovom slučaju 8%, a u polje G4 treba upisati stopu rabata – u ovom slučaju 10%.

Kopiranjem ove tabele u tabelu na primer CENOVNIK_18_12.XLS I promenom stopa PDV na 18% I stope rabata na 12% dobićete tabelu za izračunavanje Proizvođačke prodajne cene za te ugovorene parametre.

Ova Excel tabela može se koristiti za izradu Faktura u koje će se ručnim upisom uneti svi ovi podaci iz tabele odnosno iz tačke 1.

Slika 2

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1											
2	DOO "VKM COMPANY"						KUPAC				
3	19300 NEGOTIN						ZIVKOVIC DOO				
4	Stanka Paunovica 13						Negotin, Save Dragojevica 20				
5	TR: 170-9685-59						PIB 100773648				
6	TR: 160-13357-66										
7							Kupac je obveznik PDV-a				
8	Mat.Br.17342983, PIB 100776257, Sifra delatnosti 52440										
9											
10	RACUN - OTPREMNICIA - BROJ:								051		
11	Avans										
12	Datum prometa		23.02.2006				Mesto prometa: NEGOTIN				
13											
14	Naziv robe	jmr	kolicina	cena	Iznos	rabat	osnPDV%	PDV%	iznosPDV	UKUPNO	
15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
16	Hleb beli 0.5 novi	kom	1,00	18,52	18,52	10,00	16,67	8,00	1,33	18,00	
17											
18	Cvetna lepinja	kom	5,00	21,04	105,20	0,00	105,20	8,00	8,42	113,62	
19											
20	Pogača 0.5	kom	8,00	18,52	148,16	0,00	148,16	8,00	11,85	160,01	
21	Pica podloga	kom	1,00	17,00	17,00	10,00	15,30	18,00	2,75	18,05	
22	Razani hleb 0.350	kom	15,00	25,25	378,75	0,00	378,75	8,00	30,30	409,05	
23											
24											
25						667,63	664,08		54,66	718,73	
26											
27	FAKTURISNO NA OSNOVU SPECIFIKACIJE OTPREMNICIA ZA PERIOD OD									23.02.2006.	
28											

Slika 2 prikazuje fajl RAČUN.XLS koji se učita i startuje iz Excel-a i koji je u stvari RAČUN odnosno FAKTURA pekarskih proizvoda za kupca. Prva stavka ove fakture je naš primer i faktura se popunjava tako što se u polje A16 upiše naziv proizvoda, u polje C16 jedinica mere, u polje D16 količina, u polje E16 PROIZVOĐAČKA PRODAJNA CENA - cena bez PDV koja se dobije iz tabele sa slike 1, a u polje G16 upiše se procenat rabata, u polje I16 upiše se stopa PDV. Program ostalo izračuna sam. Ova faktura može se štampati i slati kupcu. Kopiranjem ove tabele (fakture) u drugu pod drugim nazivom i izmenom podataka u toj novoj kopiji, dobijate sledeću fakturu, i tako u nedogled. Uz ovaj tekst priloženi su fajlovi CENOVNIK_8.XLS i RACUN.XLS.

Slika 3

STAVKA DOKUMENTA

Artikal

ŠIFRA NAZIV ARTIKLA Opis F11 Šifarnik F12

01190 DOMACI HLEB 0.600 / R

Opis Artikla

KOLIČINA: 1,000 KOM Valuta: 01.01.2009

Prodajna Cena 18,52

Rabat 10,0 % 1,85

Taksa/Akciza 0,00 din/Jmr 0,00

Akciza 0,00 % 0,00

Obračunat PDV 8,0 % Tarifa 1,33

© Cena za kupca 18,0000 18,00

F2 Opis F3 Zalihe Taksa Akciza

F5 Cena F6 PDV F7 Rabat F8 Valuta F9 Šifra

Slika 3 prikazuje način upisa podataka u stavku fakture koja se radi u programu za knjigovodstvo CSYSTEMS™. Koristi se prethodno navedeni primer. Kao količina se upiše 1, kao Prodajna Cena se upiše PROIZVOĐAČKA PRODAJNA CENA – cena bez PDV od 18,52 din, kao Rabat se upiše 10%, stopa PDV se upiše 8%. Program štampa fakturu:

Slika 4

Tekući Račun 180-0157130103110-86

PIB 100694430 | MBR 07416695 | RBR FI 337/98 1-600 | ŠIF.DEL. 52120

**FAKTURA - OTPREMNICA
BROJ F04-0001**

Datum izdavanja 01.01.2009 V.A. 01.01.2009
datum prometa dobara: 01.01.2009
Mesto prometa 19325 TEKIJA
Veza pn 123 | 04 - GOTОВI PROIZVODI

ZA KUPCA 0095 (PIB:)
DOO ALEKSANDROVIC Samarinovac

Ul. Negotinska br. 23
19300 Negotin

Strana 1 od 1

Šifra	Artikal	jmr	Količina	Cena	Vrednost	%	OsnPDV	Cena	%	PDV	IZNOS
01190	DOMACIHLEB 0.600 /R	KOM	1,000	18,52	18,52	10	16,67	16,67	8	1,33	18,00
					18,52		16,67			1,33	18,00
					rabat: 1,85						

(OSAMNAESTDINARA, 00/100)

18,00

stopa	tarifa	vrednost	rabat	akciza	osnovica PDV	PDV	iznos za kupca
8 %		18,52	1,85	0,00	16,67	1,33	18,00
%							
%							

1. Iznos 18.00 je sa rokom plaćanja 01.01.2009;

U ovom slučaju iz tačke 2. rabat se daje na proizvođačevu prodajnu cenu 18,52 i iznosi 10% = 1,85 dinara a ne 2,00 dinara koliko iznosi kad se da na 20,00 din.

3. Ako hoćete rabat od 2,00 dinara i da kupac u finalu opet plati 18,00 din. mora se zadržati (ne sme se menjati) osnovica poreza od 16,67 din. kako bi sa porezom od 8% dobili tih 18,00 dinara za kupca, pa u tom slučaju na tih 16,67 din. dodajemo 2,00 din. koje ćemo dati kao rabat i dobijamo PROIZVOĐAČKU PRODAJNU CENU od

$$\text{PPC} = 16,67 + 2,00 = 18,67 \text{ din.}$$

Procenat rabata, sad se mora izračunati, i on iznosi

$$\frac{2,00}{18,67} \times 100 = 10,7123\%$$

Sada se fakturiše:

1. kolicina x CENA PO CENOVNIKU..... 1kom x 18,67 = 18,67 din.
2. Rabat 10% sto iznosi..... 10,72% x 18,67 = 2,00 din.
3. Osnovica za PDV, je cena bez rabata... 18,67 - 2,00 = 16,67 din.
4. Obracunat PDV po stopi od 8% iznosi... 8% x 16,67 = 1,3336 din.
5. Cenasa obracunatim PDV iznosi..... 1,33 + 16,67 = 18,00 din.

U ovom slučaju rabat se daje na proizvođačevu prodajnu cenu 18,67 i iznosi 10,72% = 2,00 dinara, baš onoliko koliko po ugovoru iznosi kad se da na 20,00 din.

Slika 5

The screenshot shows a software window titled "STAVKA DOKUMENTA". It contains the following data:

Artikal	Opis F11	Šifarnik F12
01190 DOMACI HLEB 0.600 / R		

Opis Artikla

KOLIČINA: 1,000 KOM Valuta: 01.01.2009
 Prodajna Cena: 18,67
 Rabat: 10,7% 2,00
 Taksa/Akciza: 0,00 din/Jmr 0,00
 Akciza: 0,00% 0,00
 Obracunat PDV: 8,0% Tarifa 1,33
 © Cena za kupca: 18,0000 18,00

Toolbar: F2 Opis, F3 Zalihe, Taksa, Akciza, F5 Cena, F6 PDV, F7 Rabat, F8 Valuta, F9 Šifra, and standard window controls.

CELA MUDROST JE U TOME DA PEKARI PROIZVOĐAČI NE MOGU I NE SMEJU DA FAKTURIŠU HLEB PO CENI OD 20,00 DINARA, JER TO NIJE PROIZVOĐAČKA CENA VEĆ MALOPRODAJNA CENA, PA BI U TOM SLUČAJU MORALI DA IZDAJU FISKALNI ISEČAK IZ FISKALNE KASE I DA VODE KEPU KNJIGU ZA MALOPRODAJU KOJOM SE BAVE.

AKO FAKTURIŠU IZ MAGACINA GOTOVIH PROIZVODA PO PROIZVOĐAČKOJ CENI PROPISANOJ PO CENOVNIKU, TADA NE VODE KEPU KNJIGU I NE TREBA IM FISKALNA KASA.

4. Postoji i mogućnost da proizvođač prebaci svoje proizvode iz magacina gotovih proizvoda u sopstvenu prodavnicu - u maloprodaju, iz koje će te proizvode prodavati prolaznim kupcima - građanima, koji plaćaju u gotovom na fiskalnoj kasi u prodavnici, ili ih odatle može prodavati i kupcima pravnim licima i preduzetnicima, kao što su radnje sa prehrambenom robom, restorani i slično, a koji će te proizvode plaćati preko svog bankovnog računa, a ne u gotovom na fiskalnoj kasi.

U ovom slučaju prodajna cena hleba je maloprodajna cena sa početka ove priče, i iznosi 20,00 dinara. PDV je po stopi od 8% uzidan u tu cenu.

4.1. Ako se taj hleb proda građaninu i on plati 20,00 dinara, izda mu se fiskalni isečak i na kraju dana se državi plati porez $8\% \times 20,00 \text{ din.} = 1,60 \text{ din.}$

4.2. Ako se taj hleb proda radnji koja će da plati preko tekućeg računa u banci, izda joj se uz fiskalni isečak i PDV račun, koji se pravi na sledeći način, (a na osnovu istog ugovora pomenutog na početku):

1. kolicina x CENA MALOPRODAJNA SA PDV...1kom	x	20,00	=	20,00 din.
2. Rabat 10% sto iznosi.....10,00%	x	20,00	=	2,00 din.
3. Osnovica za PDV, je cena bez rabata...20,00	-	2,00	=	18,00 din.
4. Obracunat PDV po stopi od 8%7,4074%	x	18,00	=	1,3333 din.
5. Cena sa obracunatim PDV iznosi.....		18,00	=	18,00 din.

Ali za ovu prodaju iz tačke 4.2. mora se:

a) dokumentovano, putem IZLAZNE FAKTURE proizvod izdati iz magacina gotovih proizvoda i putem PRIJEMNICE robe (KALKULACIJE na cenu 20,00 din.) uvesti u maloprodaju (u prodavnicu sopstvenih proizvoda), a samim tim i u KEPU knjigu; Ovo se može prostije uraditi putem INTERNOG RAČUNA za prenos gotovih proizvoda iz magacina gotovih proizvoda u prodavnicu sopstvenih proizvoda;

b) mora se posle prodaje proizvoda izdati FISKALNI BON i mora se izdati PDV RAČUN odnosno FAKTURA kupcu, i mora se prodaja odnosno PDV RAČUN upisati u KEPU knjigu prodavnice sopstvenih proizvoda;

c) mora se PDV RAČUN upisati u PDV evidenciju u Knjigu izdatih računa;

d)

mora se knjižiti uplata kupca, kad dođe po izvodu, u karticu kupca i u KEPU knjigu

Inače, drugih nekih razlika i nema...

Prema tome, pekari i njihovi knjigovođe, neka odluče: kako se prodaja njihovih proizvoda vrši: iz magacina gotovih proizvoda ili iz prodavnice sopstvenih proizvoda na malo. Bez obzira što se i u jednom i u drugom slučaju prodaje sa porezom (sa PDV) nije to nikako isti posao.

Međutim, praksa je pokazala da najveći broj pekarskih radnji proizvodi i sopstvene proizvode prodaje iz svojih maloprodajnih objekata – iz prodavnica sopstvenih proizvoda, a istovremeno se trude da imaju što više ugovora i što više prodaja pravnim licima putem otpremnica i faktura iz magacina gotovih proizvoda (za šta ne treba fiskalna kasa) a plaćanje je najčešće virmanski a može biti i ostalo (gotovina, ček, kartica banke).

U tom slučaju istovremeno se koriste svi opisani metodi prodaje pod tačkama 2, 3, 4.1 i 4.2

5. PRIMER UGOVORA O SUKCESIVNOJ SVAKODNEVNOJ ISPORUCI HLEBA I CENOVNIKA KAO SASTAVNOG DELA UGOVORA, NA OSNOVU ČEGA SE VRŠI PISANJE OTPEMNICA I FAKTURISANJE ISPORUČENOG HLEBA

HOLDING DP"POLJOTEHNA"
DOO"ŽITOMLIN" - NEGOTIN
Broj: 11/3 - 973
NEGOTIN 31.12.2004.god.

C E N O V N I K H L E B A							
IZ PROIZVODNOG PROGRAMA PEKARE NEGOTIN I KLADOVO							
RED BROJ	NAZIV PROIZVODA	JEDINICA MERE	CENA BEZ PDV	RABAT	CENA BEZ RABATA	PDV 8%	CENA SA PDV
1.	HLEB OD BRASNA T-850	1,000 KG	23,90 din.	1,20din.	22,70 din.	1,82din.	24,52din.
2.	HLEB OD BRASNA T-850	0,500 "	14,82 "	0,74 "	14,08 "	1,13 "	15,21 "
3.	HLEB OD BRASNA T-500	1,000 "	34,35 "	3,44 "	30,92 "	2,47 "	33,39 "
4.	HLEB OD BRASNA T-500	0,500 "	21,30 "	2,13 "	19,17 "	1,53 "	20,70 "
5.	ENGLESKI HLEB	0,600 "	27,78 "	2,78 "	25,00 "	2,00 "	27,00 "
6.	FRANCUSKI HLEB	0,500 "	32,41 "	3,24 "	29,17 "	2,33 "	31,50 "
7.	SRPSKA POGACA	0,800 "	41,67 "	4,17 "	37,50 "	3,00 "	40,50 "
8.	KRAJINSKI HLEB	0,800 "	46,30 "	4,63 "	41,67 "	3,33 "	45,00 "
9.	KRAJINSKI HLEB	0,500 "	32,41 "	3,24 "	29,17 "	2,33 "	31,50 "
10.	HLEB SA MEKINJAMA	0,500 "	32,41 "	3,24 "	29,17 "	2,33 "	31,50 "
11.	HLEB SA KLICAMA	0,500 "	32,41 "	3,24 "	29,17 "	2,33 "	31,50 "
12.	OKRUGLI HLEB	0,500 "	32,41 "	3,24 "	29,17 "	2,33 "	31,50 "
13.	RAZANI HLEB	0,500 "	32,41 "	3,24 "	29,17 "	2,33 "	31,50 "
14.	DOMACA POGACA	0,500 "	37,04 "	3,70 "	33,33 "	2,67 "	36,00 "
15.	BAJAT HLEB	0,500 "	9,26 "	0,93 "	8,33 "	0,67 "	9,00 "

GORNJE CENE PRIMENJUJU SE OD 01.01.2005.god.

DIREKTOR DOO"ŽITOMLIN"-NEGOTIN
Ing. RADULOVIC DRAGISA

K U P A C:

HOLDING DP"POLJOTEHNA"

Trg Stevana Mokranjca 2-4, NEGOTIN
tel. Pekara 541-419, 544-272, tel.centrala 544-282,

U G O V O R br. _____ 2005

ZAKLJUČEN IZMEDJU :

1. Holding DP"POLJOTEHNA" trg S.Mokranjca 2-4 NEGOTIN, tekuci racun: 205-60286-38,
180-0080620101110-52, PIB 100773517 koga zastupa direktor Josip Bajer (u daljem tekstu: prodavac) i

2. _____
(naziv firme i adresa)

broj tekuceg racuna _____ koga zastupa

_____ (u daljem tekstu: kupac).

PREDMET UGOVORA

Clan 1.

Ovim ugovorom regulise se isporuka pekarskih proizvoda u periodu od 01.01.2005.god. do 31.12.2005.god. koji ce se isporucivati iz DOO"ZITOMLIN", ul. Pikijeva bb, Negotin.

Clan 2.

Kupac se obavezuje da svakog dana izda vozacu potpisano trebovanje za naredni dan sa asortimanom i kolicinama pekarskih proizvoda.

Clan 3.

Prodavac ce pekarske proizvode isporuciti svojim vozilom i u svojoj ambalazi ispred objekta kupca, a kupac je obavezan da obezbedi radnu snagu za pomoc pri istovaru.

Clan 4.

Prodavac se obavezuje da isporuci kupcu pekarske proizvode koji po kvalitetu odgovaraju Pravilniku o kvalitetu zitomlinskih i pekarskih proizvoda (SL 52/95).

Clan 5.

Robu sa skrivenom manom kupac je duzan da odmah izdvoji i o tome obavesti prodavca.

Clan 6.

Fakturisanje ce se vrsiti dekadno za sukcesivne isporuke s tim sto je zadnji dan isporuke dan nastanka duznicko-poverilackog odnosa (DPO) za celu desetodnevnu isporuku.

Clan 7.

Prodavac ce kupcu fakturisati cenu sa PDV koja vazi na dan isporuke ,a odobrava troskove prodaje na proizvodjacku cenu bez PDV prema cenovniku koji je sastavni deo ovog ugovora.

Clan 8.

U slucaju promene cena pekarskih proizvoda ovaj ugovor ostaje na snazi i novi cenovnik je sastavni deo istog sto obe strane potvrđuju potpisivanjem novog cenovnika.

Clan 9.

Kupac je duzan da racun plati u roku od 10 dana od nastanka DPO.

Clan 10.

U slucaju kada kupac zakasni sa placanjem svojih obaveza, duzan je da plati zakonsku zateznu kamatu .

Clan 11.

Sporovi koji nastaju iz ovog Ugovora stranke resavaju prvenstveno sporazumno, a ako se ne postigne sporazum ugovaraju nadleznost Okrznog trgovinskog suda u Zajecaru.

Clan 12.

Ovaj ugovor je sacinjen u dva istovetna primerka od kojih po jedan za svaku ugovornu stranu.

ZA KUPCA:

DATUM:

ZA PRODAVCA:
